

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/79/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1724200375
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Foltán
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1724200375.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Foltána a sudcov JUDr. Ľubomíra Bundzela a JUDr. Kristíny Srnkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., narodeného XX.XX.XXXX, dieťa matky C. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom D. A. XX, E., a otca F. G. H., narodeného XX.XX.XXXX, bytom I. XX, I., v konaní o návrhu starých rodičov maloletého - J. H., narodenej XX.XX.XXXX a E. H., narodeného XX.XX.XXXX, oboch bytom K. XX, I., na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľov proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok č. k. 12P/27/2024 – 18 zo dňa 28.02.2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Uznesením zo dňa 28.02.2024 súd prvej inštancie zamietol návrh starých rodičov maloletého A. na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhali, aby súd upravil ich styk s maloletým a súčasne aj styk otca s maloletým.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok, „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok, „CSP“).

V konaní mal súd prvej inštancie za osvedčené, že rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 12P/287/2017-135 zo dňa 12.08.2018 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom KS BA, č.k. 20CoP/81/2018-224, zo dňa 03.10.2018, právoplatným dňa 21.12.2018, bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia, otec je povinný prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 130,- eur, počnúc dňom 23.10.2017, ktorú sumu je otec povinný zasielať k rukám matky vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred, otec má právo stretávať sa s maloletým každý týždeň v kalendárnom roku vo štvrtok od 14,00 hod. do 16,00 hod., každý týždeň v kalendárnom roku v nedeľu od 14,00 hod do 16,00 hod za prítomnosti matky a to vždy tak, že v uvedené dni a hodiny si otec maloletého prevezme v mieste obvyklého pobytu matky a maloletého a v uvedené dni a hodiny vráti maloletého späť matke v mieste jej obvyklého pobytu. Návrh otca na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti súd zamietol.

Okresný súd Pezinok uznesením pod sp. zn. 12P/219/2023-56 zo dňa 29.01.2024 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zakázal styk otca s maloletým.

3. Podľa odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa z obsahu návrhu nevyplýva, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. I keď stretávanie sa maloletého dieťa so starými rodičmi je určite v prospech dieťaťa, tým, že sa takéto styk nerealizuje podľa predstáv starých rodičov, nedochádza k vážnemu ohrozeniu zdravého psychického a fyzického vývoja dieťaťa, teda nie je daný dôvod, aby súd zasiahol a bezodkladne upravil pomery maloletého dieťaťa nariadením neodkladného

opatrenia. Podľa súdu neodkladné opatrenie má riešiť situáciu v prípade konkrétneho ohrozenia maloletého dieťaťa, nie situáciu, keď sa starí rodičia na styku nedokážu dohodnúť s rodičmi dieťaťa, preto návrh starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný.

4. Proti tomuto uzneseniu podali starí rodičia maloletého odvolanie z dôvodu, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uvádžali, že aj ich syn (otec maloletého) aj matka maloletého sú obaja na invalidnom dôchodku a obaja sú psychiatrickí pacienti. Emócie otca voči matke a jej rodičom sú po mnohých neúspešných snaženiach o styk so synom umocnené vulgárnosťami. Matka síce nie je vulgárna, ale celých osem rokov otcovi bráni v styku s maloletým. Kedykoľvek oni ako starí rodičia žiadali matku o stretnutie s maloletým, ťažko súhlasila a len s podmienkou, že prídu sami, bez otca a neprinesú žiadne darčeky.

V ďalšom uvádzali, že maloletý má aj otca, ktorý možno neskoro, ale intenzívne o styk so svojím synom usiluje. Maloletý má aj starých rodičov, druhých starých rodičov, sesternicu a štyroch bratrancov, tety a strýkov, ktorých nepozná. Pokiaľ sa dá, radi by mali možnosť stretávať sa s ich vnukom, nakoľko má právo spoznať aj otcovu rodinu.

5. K odvolaniu starých rodičov podala vyjadrenie matka maloletého, podľa ktorej v súčasnej dobe nie je v záujme maloletého, aby sa v tejto vyhrotenej situácii stretával so starými rodičmi. Uvádžala, že keď starí rodičia iniciovali stretnutie, tak im vyhovel. Od apríla 2019, kedy sa nasťahovali do E., ich navrhovatelia navštívili iba 2-krát. Navrhovatelia sa v posledných rokoch nijako zvlášť nedožadovali stretnutia s maloletým, preto je matka prekvapená z ich konania. Navyše sa od narodenia maloletého nikdy neinformovali mailom alebo telefonicky, ako sa maloletý má, či niečo nepotrebuje. Podľa matky sa maloletý otca bojí, pričom jeho obava zo stretnutí sa spája už aj s jeho rodičmi, teda navrhovateľmi, ktorí boli prítomní pri nevyberanom a agresívnom dobýjaní sa otca do bytu matky a maloletého, búchaním a kopaním do ich bytových dverí za účelom stretnutia, aj napriek tomu, že navrhovateľom aj otcovi poslala matka správu aj s odfoteným potvrdením od pediatričky, že maloletý je chorý a má teplotu. Od tohto incidentu má maloletý zlé sny a strach aj z navrhovateľov a z otca.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba – starí rodičia maloletého (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d) CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preskúmal napadnuté uznesenie, bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

7. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“), rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

Podľa § 31 ods. 2 ZoR, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

Podľa § 31 ods. 4 ZoR, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

Podľa § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Podľa § 380 ods. 2 CSP, na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

8. Odvolací súd preskúmal podané odvolanie, oboznámil sa s obsahom spisu a dospel k záveru, že pre rozhodnutie súdu neboli splnené procesné podmienky, keďže maloletý nebol v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Účastníkmi konania vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa sú rodičia a maloleté dieťa (v prejednávanej veci aj starí rodičia), pričom maloleté dieťa ako účastník konania je procesne spôsobilé len v obmedzenom rozsahu v zmysle § 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého maloletí majú spôsobilosť len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku. Súd je preto povinný vždy ako predbežnú otázku skúmať procesnú spôsobilosť dieťaťa v konkrétnom konaní, a to v súlade s kritériami uvedenými v § 9 Občianskeho zákonníka.

9. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, v preskúmvanej veci sa nejedná o prípad urgentného zásahu súdu v prípade ohrozenia života, zdravia a priaznivého vývoja maloletého dieťaťa podľa § 365 CMP, kedy súd musí vydať neodkladné opatrenie najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu v konaní, v ktorom zákon výnimočne upúšťa od nutnosti ustanovovať maloletým deťom opatrovníka (§ 365 ods. 4 CMP)

Bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie ustanoviť maloletému kolízneho (procesného) opatrovníka a s ním konať, v prípade potreby jeho prostredníctvom zisťovať skutočnosti potrebné pre rozhodnutie.

10. S takto chybným konaním súdu prvej inštancie súvisí aj ďalší odvolacím súdom zistený nedostatok postupu súdu vo veci spočívajúci v tom, že súd nevykonal pre rozhodnutie potrebné dokazovanie, čo v konečnom dôsledku viedlo k predčasnému rozhodnutiu veci. Skrátene dokazovanie, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal, nepostačovalo na rozhodnutie o návrhu starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia.

Aj napriek osobitostiam konania o nariadenie neodkladného opatrenia umožňujúcim v zjednodušenom procesnom postupe súdu vydať rozhodnutie len na základe osvedčenia podstatných skutočností bez vykonávania obšírneho dokazovania, nie je možné nariadiť ho bez toho, resp. zamietnuť ho bez toho, aby mal súd vedomosť o existencii relevantných skutočností.

V prejednávanej veci ide o konanie, ktoré súd môže začať aj bez návrhu, preto pokiaľ z návrhu vyplýva, že by mohlo ísť o ohrozenie oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, je povinnosťou súdu zaobstarat' si doplňujúce informácie z úradnej povinnosti, najčastejšie práve prostredníctvom kolízneho opatrovníka, čo v danom prípade, logicky, bez ustanovenia kolízneho opatrovníka, nebolo možné.

11. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP z dôvodu nesplnenia procesných podmienok, pretože maloletý napriek absencii úplnej procesnej spôsobilosti nebol v konaní riadne zastúpený a bolo mu tak znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. V ďalšom konaní súd neodkladne ustanoví maloletému kolízneho opatrovníka, ktorého vyzve na urýchlené prešetrenie pomerov v rodine maloletého, na vykonanie pohovoru s maloletým, zabezpečí doručenie rozhodnutia o ustanovení kolízneho opatrovníka a rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní starých rodičov všetkým účastníkom a umožní všetkým účastníkom sa k veci vyjadriť.

V prípade potreby môže súd prvej inštancie doplniť v skrátенých lehotách dokazovanie aj inak a po doplnení informácií o relevantných skutočnostiach aj s prihliadnutím k už podaným písomným

vyjadreniam účastníkov následne posúdi, či tu je alebo nie je potreba nariadenia neodkladného opatrenia v záujme ochrany práv maloletého.

Nové rozhodnutie súd prvej inštancie stručne a výstižne zdôvodní tak, aby jeho právne závery mali oporu v skutkových zisteniach vyplývajúcich z doplneného dokazovania.

13. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).